

MARKUS LÜPERTZ

Den første omfattende museale præsentation af Markus Lüpertz i Danmark

8.2.–10.5.2020

Museum Jorn viser i foråret en omfattende retrospektiv udstilling med den tyske maler og billedhugger Markus Lüpertz (f. 1941). Udstillingen er museets store bidrag til fejringen af det dansk-tyske kulturelle venskabsår 2020.

Udstillingen sammenstiller over 90 store malerier fra perioden 1963 frem til i dag – og et repræsentativt udvalg af kolossale bronze- og sarte voksskulpturer. Udstillingen har særligt fokus på kunstnerens senere malerier og viser også en række værker, der aldrig før har været vist.

Den tyske maler, billedhugger og kunstprofessor Markus Lüpertz betegnes ofte som en moderne europæisk 'malerfyrste'. Han er en af de mest indflydelsesrige internationale samtidskunstnere. Lüpertz er opfinderen af den såkaldte 'dityrambiske' (lyrisk-berusede) kunst, der sidst i 1960'erne forenede en figurativ naturalisme med en formel abstraktion til en ny, ekspressiv, malerisk udtryksform. I Lüpertz' kraftfulde og til tider monumentale kunst kulminerer elementer som gentagelse, det ekstatiske og dramaet mellem kaos og orden.

Maleriets genopstandelse

På et tidspunkt i 1960'erne, hvor kunstverdenen bevægede sig bort fra maleriet, holdt Lüpertz fast i denne kunstneriske disciplin. Det forbinder ham med en række andre tyske malerkolleger fra samme generation, som også var modige nok til at genopfinde maleriet: Gerhard Richter, Anselm Kiefer, A.R. Penck, Georg Baselitz, Sigmar Polke og Jörg Immendorff.

Markus Lüpertz' værker har ofte en poetisk eller episk dimension, som tager udgangspunkt i antikke og mytologiske motiver – og holder samtidig fast i de klassiske billedkunstneriske metoder: maleri og skulptur.

Ifølge Lüpertz er maleren sin tids kulturelle samvittighed: "Jo mere en tidsalder tillader store malere at være til, jo mere civiliseret er den". For Lüpertz er maleriet med til at synliggøre verden: "Det at male er kultur, og når man taler om kultur, taler man samtidig om det stof, verden er gjort af. Maleriet giver mig det ordforråd, der skal til for at gøre verden synlig."

Museumsinspektør Lucas Haberkorn fortæller i katalogets forord om udstillingens nødvendighed: "Lüpertz' insisteren på igen og igen at bringe den tyske historie og dens tragedier og traumer frem i lyset med sin udfordrende kunst – selvom han benægter bevidst at iscenesætte den som billedprogram – understreger, i hvor høj grad publikum stadig har brug for at bearbejde de historiske elementer. Først når denne form for (national) kulturel ballast er smidt over bord, vil publikum få mulighed for at genvinde sin tabte uskyld." Museumsdirektør Jacob Thage tilføjer: "Om det nogensinde vil ske, kan kun tiden og en fortsat afprøvning og visning af Lüpertz' kunst afgøre. Netop derfor lever en præsentation af Markus Lüpertz i Silkeborg op til Museum Jorns ønske om at perspektivere sine samlinger igennem udstillinger af international betydningsfuld kunst af høj kvalitet."

Om udstillingen på Museum Jorn

For Lucas Haberkorn er udstillingen kulminationen på et mangeårigt ønske om at vise Lüpertz' værker for et dansk publikum: "Den store retrospektivt anlagte maleri- og skulpturudstilling på Museum Jorn er den første museale præsentation af Markus Lüpertz' kunst Danmark. En udstilling vi har udviklet i tæt samarbejde med kunstneren. Vi er utroligt glade for, at både kunstneren, og ikke mindst galleristen Michael Werner i Berlin, har været så generøse med at udlåne værker til museet."

Jacob Thage understreger, at for Museum Jorn er udstillingen med Markus Lüpertz også væsentlig qua hans relationer til den danske kunstnerkollega Per Kirkeby (1938-2018): "Ved siden af Jorn udgør Per Kirkebys værker museets centrale samlings- og forskningsmæssige tyngdepunkt. Lüpertz og Kirkeby underviste desuden samtidigt som professorer på Kunstakademiet i Karlsruhe og udviklede et livslangt venskab."

Udstillingens kronologisk og tematisk sorterede forløb vil give publikum mulighed for at følge Lüpertz' kunstneriske udvikling og lære hans poetiske og samtidig monumentale og til tider provokerende æstetiske billedprogrammer at kende.

Som dokumentation, og som yderlig mulighed for fordybelse, udgiver Museum Jorn et 240 sider omfattende og rigt illustreret katalog i forbindelse med udstillingen. Publikationen er på dansk og engelsk og indeholder tekstbidrag af Danièle Cohn, Eric Darragon, Sigfried Gohr, Lucas Haberkorn og Jacob Thage.

Citater af Markus Lüpertz:

Er maleri nødvendigt?

”Uden maleri bliver verden blot fortæret, den bliver ikke opfattet.”

Kan maleri læres?

”Nej! Uden en medfødt skavank, duer det ikke.

Men gennem ihærdigt arbejde kan man opnå meget og, ved hjælp af det man udretter, komme et ypperligt maleri nærmere.”

Fakta om Markus Lüpertz:

1941	Født 25. april i Liberec, Tjekkiet (tidligere Reichenberg i Bøhmen).
1948	Hans familie søger tilflugt i Vesttyskland, hvor de slår sig ned i Rheydt i Rhinlandet.
1956-61	I 1956 studerer Markus Lüpertz billedkunst ved Werkkunstschule i Krefeld. Efter et års arbejde i en kulmine og med vejbyggeri fortsætter han sine studier i Krefeld og på Kunstakademie Düsseldorf. I 1961 foretager han sin første rejse til Paris og beslutter at hellige sig kunsten.
1963	Han maler <i>Donald Duck</i> -serien og skaber sine første <i>Dityramber</i> , en serie malerier som han fortsætter med at arbejde på indtil 1976.
1968	Første soloudstilling i Galleri Michael Werner i Berlin, som følges af årlige udstillinger i galleriet af samme navn i Köln.
1983	Lüpertz udnævnes til professor på Sommerakademie Salzburg.
1984	Opholder sig i New York.
1986	Han underviser på Kunstakademie Düsseldorf, hvor han fungerer som rektor mellem 1988 og 2009.
2006	Lüpertz modtager en æresdoktorgrad fra kunstakademiet i Wrocław i Polen.
2009	Markus Lüpertz forlader sin stilling som leder af Kunstakademie Düsseldorf.
2016	Bliver udnævnt til æresborger i Liberec (15. september).

I dag bor og arbejder Markus Lüpertz i Berlin, Düsseldorf og Karlsruhe.

Markus Lüpertz' kunst befinder sig i mange anerkendte kunstsamlinger verden over og har været vist på talrige vigtige europæiske udstillingssteder, bl.a. Haus der Kunst i München, Kunsthalle Baden-Baden, Museo Reina Sofía i Madrid og Documenta 7 i Kassel.